

Centraladministrationen bør indtage, og derfor havde mine Beviser i saa Henseende en ganske bestemt og tydelig Adresse og var fuldt berettigede.

Angaaende Valutasagen sagde den højtærede Statsminister, at han vilde ikke strides med Venstre om Æren for den nuværende Valutaordning, og det var en overordentlig forstandig Bemærkning af den højtærede Minister. Det er virkelig klogt af ham ikke her at ville strides om Æren, for af denne fagre Urt bliver der i denne Sag ikke meget tilbage til den højtærede Regering. Vi kender jo det Valutaprogram, den høje Regering førte sin Valgkamp paa, og det Valutaprogram, den fremtraadte med under Sommersamlingen. De to afgørende Punkter deri var Formuekonfiskationen og Importreguleringen eller den Regulering af Landets Næringsliv gennem Økonomiraadet, som var tilstræbt. Begge Dele faldt fuldstændig til Jorden. En Valutakommission blev nedsat, der adopterede et Forslag, som — jeg skal ikke tale særlig for at forherlige mit eget Parti —, men det var dog i hvert Tilfælde et Forslag, som ikke i mindste Maade var den højtærede Ministers. Det var et Forslag, der var meget fremmed for de Forslag, der var fremført fra socialdemokratisk Side. Da saa den højtærede Minister endelig førte Forslaget frem her, var det i en Skikkelse, som berøvede det den Effektivitet, det skulde have, idet det, som var Grundtanken i Forslaget, nemlig at skabe en bestemt og ufravigelig Pligt for Nationalbanken til at holde en Minimumskurs for Kronen, blev afsvækket paa afgørende Maade derved, at denne Forpligtelse blev bundet til at gælde, saa længe Egaliseringsfonden og Dollarkreditten holdt ud. Ogsaa dette maatte jo den højtærede Regering fravige. Derfor tror jeg nok, jeg tør sige, at Venstres Indsats i denne Sag var en noget anden og større end det at rette den Ensidedighed, der var i Regeringens Forslag om Tilvejebringelse af de 40 Millioner, som tænkte ensidigt tilvejebragt ved Formue- og Indkomstskat, medens vi søgte dem tilvejebragt ved en mere alsidig Beskatningsmaade. (*Statsministeren* [Stauning]: Told!). Ja, bl. a. Told. Vi maa vistnok nu have lært gennem de mange Faser, som Valutaspørgsmaalet har bevæget sig i her i Landet, at det er et ganske overordentlig kompliceret Spørgsmaal, og at den Tro, som mange i sin Tid hengav sig til: at det var et Spørgsmaal, der kunde løses efter en bestemt Formular, efter en bestemt Récept, ikke var rigtig.

Det er det mest komplicerede økonomiske Spørgsmaal, der foreligger, og ind i det spiller en saadan Mængde af forskelligartede Elementer, at det ikke er muligt hverken ved Love eller ved administrative Foranstaltninger at beherske det helt. Man kan gøre noget gennem en Valutalov saa som at stoppe Nedgangen. Man kan ogsaa gøre det, som vi gjorde i den tidligere Regerings Tid, nemlig ved Aftale med Nationalbanken gennemføre en Kreditindskrænkning, og dette turde vistnok nu almindeligt anses for at være den mest effektive af de Foranstaltninger, der har ført til Kronens Opgang. Men der spiller uendelig meget andet ind udefra og indefra, som ingen Regering kan kontrollere. Herunder nævnte den højtærede Minister ogsaa, at der var sket et Omslag med Hensyn til Udlandets Tillid til Danmark. Jeg forstod meget godt den fine Allusion. Meningen var naturligvis, at nu havde Danmark faaet en Regering, som Udlandet kunde se hen til med ganske anderledes Tillid end til den tidligere. Da det nu her drejer sig om Operationer fra den europæiske Finansverdens Side, er det jo et rørende Vidnesbyrd om, hvilket Indtryk det gør paa den europæiske Højfinans, at der kommer et socialdemokratisk Ministerium i Spidsen for Danmark. Det er en ganske interessant Konsekvens. Men dertil kommer jo, at det var almindelige europæiske Forhold, almindelige europæiske Finansbevægelser, som bevirkede det. Det saa man allerbedst af den Parallelisme, der var mellem Norge og os paa dette Omraade.

Jeg vil meget nødtigt ind paa Valutaudvalgets Forhandlinger, saa meget mindre som der i Løbet af faa Dage vil foreligge et Forslag her, som der er forhandlet om mellem den højtærede Statsminister og Valutaudvalget. Men jeg maa tilstaa, at den højtærede Statsminister forbavsedde mig. Inden første Behandling af Finanslovforslaget begyndte, bad den højtærede Minister Partieres Formænd om at komme sammen for at henstille til dem, om det ikke vilde være rigtigere under Finanslovbehandlingen at undgaa Omtale af de foreløbige Forhandlinger, der havde fundet Sted om denne Sag, indtil Sagen var moden. Jeg gav for mi Vedkommende dette min fulde Tilslutning, og den højtærede Minister vil ikke kunne sigt andet end, at jeg i hvert Fald i mine Udelelser i min første Tale her under Finanslovbehandlingen gik ganske udenom dette Spørgsmaal, idet jeg ganske kunde godkende Rigtigheden af den højtærede Ministers Motivering. Derfor blev jeg noget forbavset